

SECTION 9

CULTUROLOGY

УДК 008+677+687-044.7

Люклян Н. Р.

аспірантка,

Київський національний університет технологій та дизайну

Пашкевич К. Л.

д. т. н., професор, завідувач кафедри мистецтва та дизайну костюма,

Київський національний університет технологій та дизайну

ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ ІННОВАЦІЙ В ДИЗАЙНІ ОДЯГУ

Виготовлення одягу – одне з найдавніших ремесел. Доісторичні люди створювали одяг, для того, щоб зберегти тепло, використовуючи матеріали, легкодоступні в їхньому середовищі, такі як шкури тварин і рослинні волокна. З появою цивілізацій такі прості техніки, як загортання, зав’язування та шиття, ставали все більш складними. Перші технологічні досягнення в текстильній промисловості були спрямовані на обробку та виробництво текстильних волокон.

Перехід від ручної праці до машинного виробництва, від мануфактури до фабрики знаменується першою промисловою революцією [1], яка увійшла в історію як індустріальна революція і традиційно датується серединою XVIII століття до середини XIX століття. Основними інноваціями першої промислової революції в текстильній та швейній галузях стали: удосконалення та механізація прядильних машин і ткацьких верстатів, винайдення швейної машини (рис. 1).

Під час другої промислової революції [2] відбувся розвиток деяких найбільш значущих технологічних інновацій у текстильній галузі, таких як створення синтетичних волокон, а також нових технологій фарбування, що дало дизайнерам більше свободи для творчості (рис. 2). Це знаменує появу моди, якою ми її знаємо сьогодні, і початок ери, яка освятить модельєра як видатну особистість.

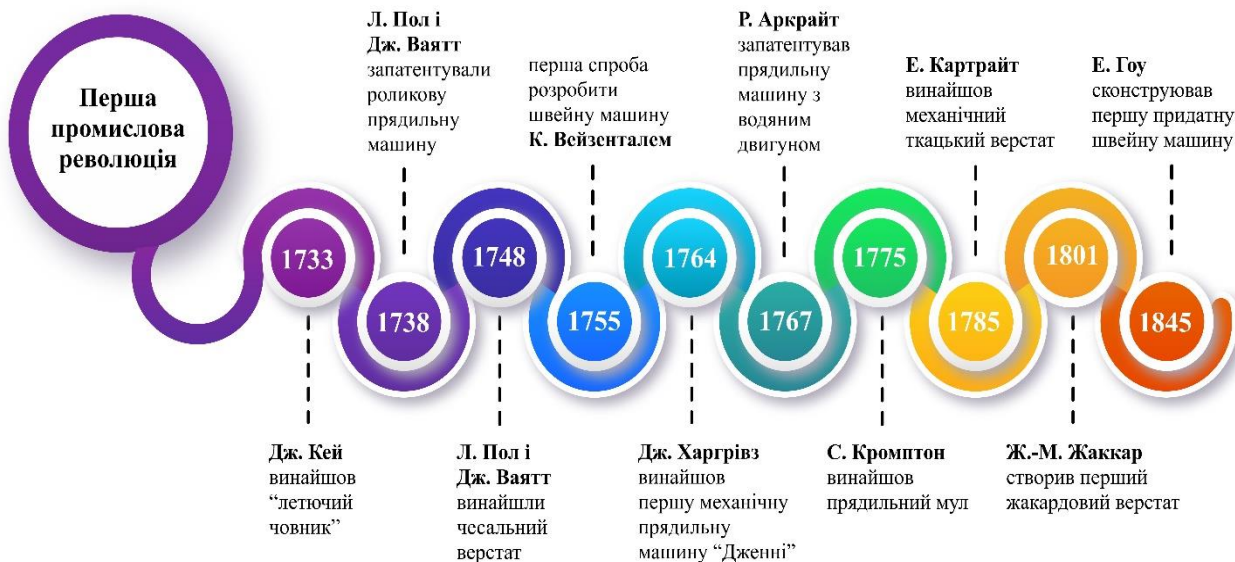

Рис. 1. Хронологічна послідовність винаходів першої промислової революції

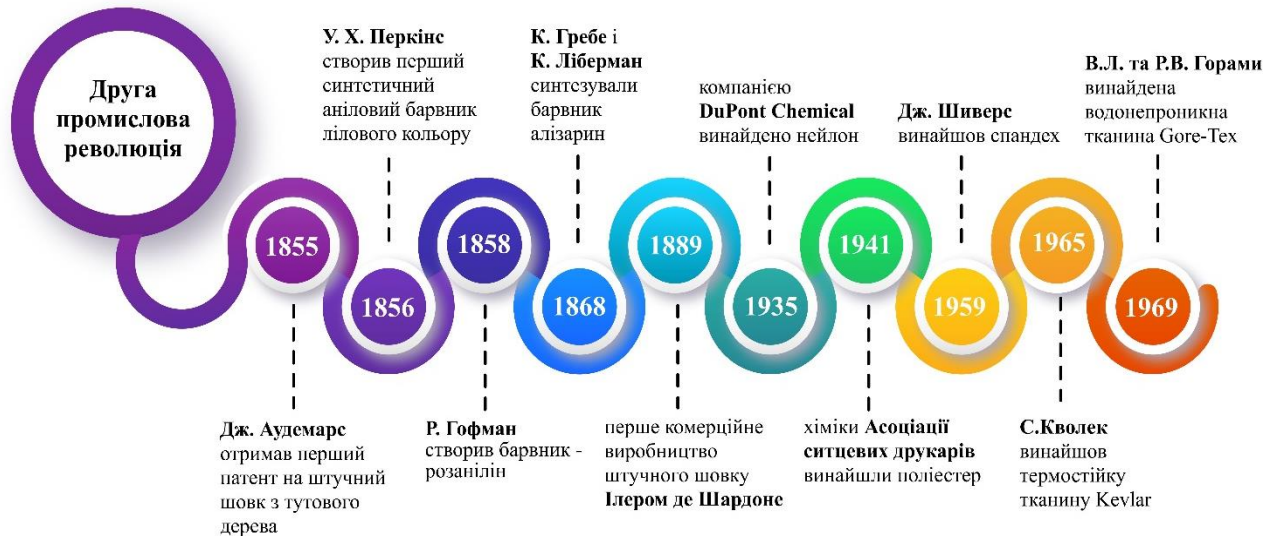

Рис. 2. Хронологічна послідовність винаходів другої промислової революції

Третя промислова революція [3] отримала назву інформаційної, а її початок датується 1970 р. В індустрії моди цей період характеризується появою та впровадженням розумних технологій в одяг, а також використанням комп'ютерної техніки у виробничому процесі, як САПР (рис. 3).

Четверту промислову революцію («Індустрія 4.0») [4] пов'язують зі злиттям технологій і стиранням меж між фізичними, цифровими і біологічними сферами. Комбінація технологій, нові способи збору й аналізу даних, адитивні технології виробництва, штучний інтелект, біотехнології, робототехніка, нанотехнології – усе це характеризує четвертий етап розвитку промислової революції, що почався з 2011 року.

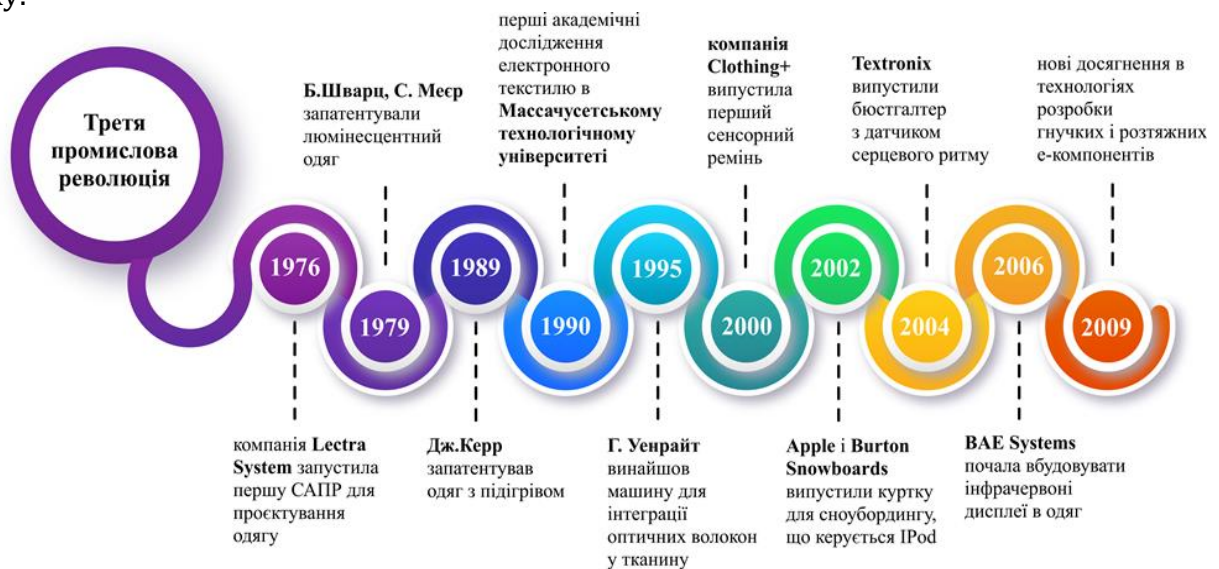

Рис. 3. Хронологічна послідовність винаходів третьої промислової революції

Рис. 4. Хронологічна послідовність винаходів Індустрії 4.0

Отже, вплив промислової революції на моду був великим і багатограним. Вона змінила спосіб виробництва одягу, матеріали, технології, стиль і сприйняття моди загалом. Технологічні досягнення промисловості поклали початок сучасній модній індустрії, яка продовжує розвиватися й досліджувати нові технології та матеріали для створення одягу майбутнього.

Список літератури

1. A. Godley. The Development of the Clothing Industry: technology and fashion. Textile History. 1997. № 28(1). P. 3-10.
2. A Timeline of Textile History. *Textile Heritage Museum* : веб-сайт. URL: <https://textileheritagemuseum.org/textiles-ancient-times-to-modern-day/> (дата звернення: 23.07.23)
3. C. Cork, T. Dias, T. Acti, A. Ratnayaka. The next generation of electronic textiles. Proceedings of the 1st International Conference on Digital Technologies for the Textile Industries, 5-6 Sept. 2013. Manchester, UK, 2013. P. 1-12.
4. S. V. Akram, P. K. Malik, R. Singh, A. Gehlot, A. Juyal, K. Z. Ghafoor, S. Shrestha, Implementation of digitalized technologies for fashion industry 4.0: Opportunities and challenges. *Scientific Programming*, 2022. 2022. 17 p.